

Plan van aanpak raadscommunicatie: de basis op orde

Met de start van een nieuwe bestuursperiode is in 2022 een werkgroep raadscommunicatie gevormd met de bedoeling samen aan de slag te gaan met (invulling van) diverse communicatiemiddelen en raadsactiviteiten. Ondertussen startte vorig jaar ook de pilot gemeentelijk manifest, waarin communicatie een belangrijke rol speelt. Op basis van uitgangspunten van dit manifest, de beschikbare capaciteit en met inbreng van de werkgroep raadscommunicatie wordt een voorstel gedaan voor de aanpak van raadscommunicatie en raadsactiviteiten. We werken flexibel en bepalen met elkaar wat wenselijk en haalbaar is.

Raadscommunicatie in het kort

Raadscommunicatie is politiek neutraal: het gaat om communicatie (berichtgeving) vanuit de raad als geheel. Met raadscommunicatie kan de gemeenteraad inwoners informeren, de zichtbaarheid van de gemeenteraad vergroten en eventueel inwoners vragen om mee te denken en/of mee te doen. Dit plan van aanpak is met name gericht op het informeren van inwoners en het vergroten van de zichtbaarheid van de raad. Hoewel inwoners met inzet van communicatie wel uitgenodigd kunnen worden om mee te denken of ergens aan mee te doen, is dit plan van aanpak niet gericht op participatie.

Met inzet van raadscommunicatie laten raadsleden zien waar ze mee bezig zijn en welke werkzaamheden ze doen. In die zin is het ook een vorm van verantwoording en een manier om inwoners laagdrempelig te informeren en wellicht zelfs te enthousiasmeren voor lokale politiek. Op deze manier kan raadscommunicatie bijdragen aan een goed functionerende lokale democratie; iets dat aansluit bij het gemeentelijk manifest.

Uitgangspunten gemeentelijk manifest

In het gemeentelijk manifest staat beschreven 'We laten zien wat we als gemeente doen en betrekken inwoners bij ons werk'. Daarbij wordt raadscommunicatie ingezet om inwoners te vertellen over de taken, bevoegdheden en de werkwijze van de gemeenteraad, over onderwerpen die op de agenda staan en over de wijze van besluitvorming. Ook draagt raadscommunicatie bij aan de zichtbaarheid van de gemeenteraad in het algemeen en van specifieke raadsleden in het bijzonder.

Het uitgangspunt is dat informatie over te nemen en genomen besluiten op aantrekkelijke wijze en op verschillende manieren wordt aangeboden aan inwoners - laagdrempelig, toegankelijk, gemakkelijk leesbaar en gericht op verschillende doelgroepen. Dit betekent onder andere:

1. We zorgen dat inwoners met de juiste verwachting inspreken of meepraten tijdens bijeenkomsten. We zijn helder over de aard van bijeenkomsten en de invloed die inwoners wel of niet kunnen uitoefenen;
2. Het college van B&W en de raad gaan vaker de wijk in voor contact en gesprekken met inwoners. Eventuele knelpunten die inwoners delen worden snel opgepakt;
3. Vergaderen op verschillende plekken draagt bij aan zichtbaarheid en toegankelijkheid. Informatiebijeenkomsten organiseren we daarom ook op andere locaties dan het stadhuis;
4. De gemeenteraad moet meer naar buiten treden en vertellen wat er in de lokale politiek gebeurt. Via sociale media, nieuwsbrieven (gemeentebreed en op wijkniveau) en lokale media wordt meer contact met inwoners gezocht.

Deze uitgangspunten en het aanbod aan bestaande communicatiemiddelen vormen de basis voor raadscommunicatie.

Goed om te weten

In totaal is er nu circa tien uur per week beschikbaar voor raadscommunicatie (inclusief overleguren). Als er meer communicatie-inzet gewenst is dan deze basis, dan is er meer capaciteit nodig. Een aantal elementen uit dit plan aanpak gebeurt al in de praktijk; sommige vragen om herijking en andere blijven voorlopig gepauzeerd, omwille van haalbaarheid en doelmatigheid. Raadscommunicatie wordt uitgevoerd door de griffie, maar het is van belang dat alle fracties en raadsleden aanhaken, bijvoorbeeld door het delen van berichten via de eigen communicatiekanalen. Hierdoor bereiken we nog meer inwoners.

Communicatiemiddelen: een overzicht

Het huidige pakket aan standaard communicatiemiddelen bestaat uit de website

(www.gemeenteraad.denhelder.nl), sociale media (Facebookpagina en Twitteraccount), publicatie Helderberaad (in Nieuwsblad Den Helder). Op de website worden ook nieuwsberichten geplaatst, onder andere van bijeenkomsten en bezoeken.

Website www.gemeenteraad.denhelder.nl

Wat | De gemeenteraad van Den Helder heeft een eigen website (náást de algemene website van de gemeente Den Helder). Deze website biedt informatie over de gemeenteraad, het werk van de gemeenteraad, de agenda voor vergaderingen en bijeenkomsten inclusief stukken en nieuwsberichten.

Hoe | Momenteel wordt de website vernieuwd, met een nieuwe structuur en nieuwe teksten. De werkgroep communicatie kijkt mee en eventuele aanpassingen zijn altijd mogelijk. Het plaatsen van berichten en andere content gebeurt door (collega's van) de griffie. Draagt bij aan punt A & D uit het manifest.

Facebookpagina

Wat | De Facebookpagina van de gemeenteraad heeft 1600 volgers. In Den Helder maken behoorlijk veel inwoners gebruik van Facebook, zo'n 57% van de gemeenschap heeft een account (juni 2022). De Facebookpagina van de gemeente zelf heeft zo'n 6800 volgers: het aantal volgers van de gemeenteraad zou dus best nog kunnen groeien.

Hoe | Momenteel worden nieuwsberichten van de website gedeeld op Facebook. Daarnaast worden vergaderingen aangekondigd. Vanzelfsprekend is er veel meer content denkbaar: dit wordt verder uitgewerkt. De Facebookpagina kan bijvoorbeeld breder worden ingevuld (denk aan het vroegere 'Hiep hiep hoeraadslid', waarbij jarige raadsleden in het zonnetje werden gezet of meer uitleg en weetjes over het werk van de raad). Inzet van Facebook wordt verder uitgewerkt inclusief oproep aan raads- en commissieleden om berichten te delen. In elk geval wordt dit medium blijvend ingezet zoals nu ook al gebeurt. Draagt bij aan punt A & D uit het manifest.

Twitteraccount

Wat | Er is een Twitteraccount met 828 volgers (7 juni 2023). Twitter is gericht op het snel en beknopt delen van informatie. Afweging is nodig om dit account te blijven inzetten: media en journalistiek zijn doorgaans goed vertegenwoordigd op Twitter; het is daarmee een goed kanaal om hen te bereiken met inwoners als indirecte doelgroep.

Hoe | Twitter kan worden gekoppeld aan Facebook zodat berichten automatisch op beide plekken worden geplaatst. Dit is echter niet wenselijk gezien de verschillen tussen de twee platformen (beeld versus tekst en hoeveelheid ruimte per platform). Het kost echter relatief weinig moeite om een bericht voor Facebook ook (met eigen content) te plaatsen op Twitter; daarom worden de mogelijkheden van Twitter verder uitgewerkt. Indien gebruikt draagt het bij aan punt A en D uit het manifest.

Instagramaccount

Wat | De gemeenteraad heeft momenteel geen Instagramaccount. In Den Helder heeft circa 42% van de inwoners een account en daarmee is het een kansrijk platform.

Hoe | Nagaan hoe/op welke manier een Instagramaccount op te zetten. Raadsleden die ook Instagram gebruiken kunnen berichten dan ook weer delen. Draagt bij aan punt A & D uit het manifest.

Helderberaad in Nieuwsblad Den Helder

Wat | In huis-aan-huisblad Nieuwsblad Den Helder wordt een overzicht van raads- en commissievergaderingen en bijbehorende agenda's gepubliceerd, inclusief een toelichting op het volgen van de vergaderingen en spreekrecht.

Hoe | Dit overzicht wordt per keer aangeleverd vanuit de griffie met een standaardtekst. Draagt bij aan punt A & D uit het manifest.

Rubriek 10 vragen aan...in huis-aan-huisblad

Wat | Eerder was er een rubriek in een van de huis-aan-huisbladen waarin steeds tien (persoonlijke) vragen werden gesteld aan een raads- of commissielid. Dit bestaat nu niet meer (?).

Hoe | Nagaan of een dergelijke rubriek nog mogelijk zou zijn. De invulling hiervan kost relatief weinig tijd, het bereik is groot en er kan vooruit gewerkt worden. Een laagdrempelige manier om meer zichtbaarheid te creëren (ook dubbel inzetbaar, bijvoorbeeld plaatsing op sociale media nadat het in de krant is gepubliceerd). Draagt bij aan punt A & D uit het manifest.

Item in programma van Regio Noordkop

Wat | Eerder was er een vast moment waarop een raads- of commissielid te gast was in een uitzending van Regio Noordkop. Dit bestaat nu niet meer (?).

Hoe | Nagaan of een dergelijk item nog mogelijk zou zijn. De invulling hiervan kost relatief weinig tijd, het bereik is groot en radio wordt nog niet op een andere manier ingezet; het zou dus een extra kanaal zijn. Een laagdrempelige manier om meer zichtbaarheid te creëren (ook dubbel inzetbaar, bijvoorbeeld plaatsing op sociale media nadat het is uitgezonden). Draagt bij aan punt A & D uit het manifest.

Raadsactiviteiten: een overzicht

De huidige raadsactiviteiten bestaan uit Raadslid in de Klas (voor voortgezet onderwijs) en Klas in de Raad (voor bovenbouwgroepen van basisscholen). Eerder werden ook Koken met de Raad, Gast van de Raad en de ideeënmarkt aangeboden. Voorstel is om een en ander na de verhuizing naar Willemsoord weer verder invulling te geven, zie hieronder.

Raadslid in de Klas

Wat | Scholen kunnen zich aanmelden voor een gastles van een kleine groep raadsleden. Er is een standaardpresentatie beschikbaar die raadsleden naar eigen inzicht kunnen gebruiken en aanpassen.

Hoe | Er wordt een uitvraag gedaan naar raadsleden over wie aanwezig kan en wil zijn bij zo'n gastles: nu zijn dit vaak dezelfde personen. We gaan bekijken hoe dit verder vorm te geven en hoe eventueel de poule van raadsleden vergroot kan worden. Draagt bij aan punt A, B & D uit het manifest.

Klas in de Raad

Wat | Basisscholen kunnen zich aanmelden voor een bezoek aan het stadhuis, waar ze worden ontvangen door de burgemeester. Na wat uitleg spelen de kinderen een raadsvergadering na. Er is een standaardpresentatie beschikbaar die raadsleden naar eigen inzicht kunnen gebruiken en aanpassen.

Hoe | Er wordt een uitvraag gedaan naar raadsleden over wie aanwezig kan en wil zijn bij zo'n klassenbezoek: nu zijn dit vaak dezelfde personen. We gaan bekijken hoe dit verder vorm te geven en hoe eventueel de poule van raadsleden vergroot kan worden. Draagt bij aan punt A, C & D uit het manifest.

Over de kook – koken met de Raad

Wat | Aanbod bestond uit twee keer per jaar gelegenheid om samen met raadsleden te koken en ondertussen met elkaar van gedachten te wisselen. Ook kunnen raadsleden dan vertellen welke rol de gemeenteraad heeft en wat zij kunnen betekenen. Sinds de coronaperiode en daarna de gemeenteraadsverkiezingen heeft deze activiteit niet meer plaatsgevonden.

Hoe | Deze activiteit wordt voorlopig niet georganiseerd: eerst gaan we werken aan het 'basispakket' en voldoende animo hiervoor (van zowel raadsleden als inwoners).

Ideeënmarkt

Wat | In 2019 organiseerde de gemeente voor het eerst een ideeënmarkt: tijdens deze markt leggen inwoners hun idee, plan of vondst voor aan leden van de gemeenteraad. Ook in 2022 werd een markt georganiseerd. Daar waren toen te weinig aanmeldingen voor. De twee deelnemers die zich hadden aangemeld hebben later in het jaar hun idee gepresenteerd tijdens een raadsvergadering (overigens waren zij hier positief over).

Hoe | De werkgroep is enthousiast over het concept van de ideeënmarkt; vraag is nog even in welke vorm dan precies. Elders bestaan bijvoorbeeld ook zogenoemde raadscafés, dat zou wellicht ook een mooi alternatief zijn. Dit gaan we verder uitwerken. Draagt bij aan punt A, B & D uit het manifest.

Gast van de Raad

Wat | Raadsleden nodigen mensen uit als gast van de raad; voorafgaand aan de raadsvergadering schuiven inwoners aan bij een broodmaaltijd. Ze kunnen dan van gedachten wisselen met raadsleden en kennismaken met de burgemeester. Daarna kunnen ze dan de raadsvergadering bijwonen. Sinds de coronaperiode en daarna de gemeenteraadsverkiezingen heeft deze activiteit niet meer plaatsgevonden.

Hoe | De werkgroep is enthousiast over dit concept en daarom is het voorstel dit vanaf de tweede vergadering na de verhuizing naar het nieuwe stadhuis weer te organiseren als onderdeel van het 'basispakket': deze activiteit vraagt relatief weinig tijd, terwijl de inwoners een concreet aanbod krijgen. Draagt bij aan punt 1, 2 & 4 uit het manifest.

Wijkbezoeken

Wat | Raads- en commissieleden en het college worden regelmatig uitgenodigd voor een wijkbezoek. Dit jaar staan er twee bezoeken gepland. Het programma voor dit bezoek wordt gemaakt door de wijkmanager, soms in overleg met de griffie. De animo is over het algemeen goed.

Hoe | Deze wijkbezoeken worden voortgezet: een goede manier om inwoners te spreken, wijken en buurten beter te leren kennen en een manier om naar inwoners toe te gaan in plaats van andersom. Draagt bij aan punt A, B & D uit het manifest.

Vergaderingen/informatieavonden op locatie

Wat | In plaats van het stadhuis kunnen vergaderingen en informatieavonden ook op locatie worden georganiseerd. Het idee is dat je op die manier dichterbij de inwoners bent en zo de drempel tot contact verlaagt. Momenteel vinden vergaderingen niet op locatie plaats; informatieavonden worden zo nu en dan wel op locatie georganiseerd.

Hoe | Deze insteek wordt voortgezet. Het organiseren van vergaderingen op locatie kost veel tijd en geld; het organiseren van informatieavonden op locatie is in de praktijk goed haalbaar. Draagt bij aan punt A, B, C & D uit het manifest.

Samengevat

Qua communicatiemiddelen gaat de aandacht nu uit naar (vernieuwde) website, Facebook (in combinatie met Twitter) en mogelijkheden van Instagramaccount. Daarbij gaan we ook uitwerken hoe we de website en de accounts breder kunnen vullen.

Qua activiteiten gaat de aandacht nu uit naar voortzetting van Raadslid in de Klas en Klas in de Raad en de wijkbezoeken en naar het opnieuw vormgeven/organiseren van Gast van de Raad en (een vorm van) de ideeënmarkt.